

VADEMECUM Spółki z o.o.

ZUS to nie MUS

Justyna Broniecka

JUSTYNA BRONIECKA

**VADEMECUM
SPÓŁKI
Z O.O.**

Poznań 2023

© 2023 Twój Biznes Od Podstaw Sp. z o.o.

Wszelkie prawa zastrzeżone

Zabronione jest kopiowanie, przetwarzanie i rozpowszechnianie w jakimkolwiek celu oraz postaci bez pisemnej zgody autorów i wydawcy

Redakcja:

Aleksandra Kaczmarek

Projekt okładki:

Agnieszka Grzymała

Korekta:

Aleksandra Kaczmarek

DTP:

GroupMedia

Wydanie IV

Poznań: styczeń 2023

ISBN: 978-83-965350-6-1

Wydawca:

Twój Biznes Od Podstaw Sp. z o.o.

ul. Święty Marcin 29/8

61-806 Poznań

Email: justyna.broniecka@klimbs.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp /11

1. Dlaczego spółka z o.o. może być rozwiązaniem dla mnie? /13

2. Dlaczego spółka z o.o. jest lepsza od jednoosobowej działalności gospodarczej? /15

2.1. Ograniczona odpowiedzialność /15

2.2. Nieskończona liczba firm /16

2.3. Spadki /sukcesja /17

2.4. Elastyczność (sprzedaż udziałów) /18

2.5. Więcej możliwości racjonalizacji wydatków na budżet Państwa /20

2.6. Pełna księgowość /20

2.7. Konieczność składania sprawozdań finansowych /23

2.8. Umowa spółki oraz jej zmiany /23

2.9. Oddzielenie majątków /25

2.10. Trudniejsze zarządzanie przepływem gotówki /25

2.11. Wieloosobowa /26

3. Ilu osób potrzeba do założenia spółki z o.o.? Role w spółce z o.o. /29

3.1. Wspólnicy (Zgromadzenie wspólników) /29

3.2. Zarząd /34

3.3. Prokurent /36

3.4. Rada Nadzorcza/Komisja Rewizyjna /39

3.5. Jak wygląda schemat spółki z o.o.? /40

4. Jakie obowiązki ma zarząd spółki? /41

5. Jakie obowiązki mają wspólnicy spółki? /45

6. Jaka jest odpowiedzialność zarządu w spółce z o.o.? /47

7. Co to jest upadłość gospodarcza? /49

- 7.1. Kto może ogłosić upadłość? /50
- 7.2. Jak definiować stan niewypłacalności? /50
- 7.3. Jak definiować okres 3 miesięcy niewypłacalności? /52

8. Zmiany w Kodeksie Spółek Handlowych z 2022 roku /53

- 8.1. Posiedzenia zarządu /53
- 8.2. Okres trwania kadencji i mandatu zarządu /54
- 8.3. Brak możliwości bycia członkiem zarządu/rady nadzorczej/prokurentem /54
- 8.4. Zasada *business judgement rule* czyli profesjonalizm i lojalność wobec spółki /55
- 8.5. Odpowiedzialność członka zarządu lub rady nadzorczej /56
- 8.6. Wprowadzenie przepisów dotyczących „grupy spółek” – tzw. prawo holdingowe /57
- 8.7. Rozszerzenie uprawnień i obowiązków rady nadzorczej /65

9. Jaka jest odpowiedzialność wspólników w spółce z o.o.? /69

10. Jak założyć spółkę? /73

- 10.1. Spółka internetowa – na czym to polega /73
- 10.2. Proces zakładania spółki przez internet: /74
- 10.3. Spółka zakładana tradycyjnie – poszczególne kroki /82
- 10.4. Procedura zakładania spółki drogą tradycyjną /82

11. Aspekty godne szczególnej uwagi podczas zakładania spółki /87

- 11.1. Numery PKD /87
- 11.2. Księgowość /88
- 11.3. Nazwa spółki /91
- 11.4. Wybór członków zarządu /92
- 11.5. Kapitał zakładowy /92
- 11.6. Siedziba spółki /92
- 11.7. Konto bankowe /94
- 11.8. Koszty rejestracji spółki /94

12. Co to jest umowa spółki? /95

- 12.1. Obowiązkowe elementy umowy spółki: /95
- 12.2. Postanowienia dodatkowe, które warto zawrzeć w umowie spółki z o.o. /97

13. Jak zatrudnić zarząd i wspólników w spółce? /101

- 13.1. Umowa o pracę dla wspólnika lub członka zarządu /102
- 13.2. Umowa zlecenie dla wspólnika lub członka zarządu /103
- 13.3. Wynagrodzenie za pełnienie funkcji członka zarządu /104
- 13.4. Dywidenda dla wspólnika /106
- 13.5. Wynagrodzenie za pracę dla wspólnika /110
- 13.6. Czy zamieniać wynagrodzenie dla zarządu na wynagrodzenie dla wspólników? /112
- 13.7. Podatek VAT, a wynagrodzenie z art. 176 KSH /114
- 13.8. ZUS od zatrudnienia zarządu oraz wspólników /115

14. Podatek dochodowy spółek z o.o. /117

- 14.1. Stawki podatku dochodowego /117
- 14.2. Kiedy tzw. mały podatnik nie może skorzystać z niskiego (9%) podatku CIT? /119
- 14.3. Definicja małego i dużego podatnika /120
- 14.4. Jak ustalić moment przejścia na „duży” CIT /121

15. CIT estoński w Polsce /125

- 15.1. Podstawowe założenia /125
- 15.2. Kto może skorzystać z CIT-u estońskiego /127
- 15.3. Kto nie może skorzystać z CIT-u estońskiego /128
- 15.4. Kto jest zobowiązany do reinwestowania części dochodu /129
- 15.5. Opodatkowanie firm wg CIT-u estońskiego /130
- 15.6. Przykładowe obliczenia /131
- 15.7. Jak przejść na CIT estoński? /135
- 15.8. Korekta wstępna przy CIT estońskim /136
- 15.9. Samochody w CIT estońskim /137
- 15.10. Podatek obrotowy /137

16. W jaki sposób w spółce oblicza się przychody i koszty? /141

- 16.1. Co to jest przychód w spółce z o.o.? /142
- 16.2. Co to jest koszt w spółce z o.o.? /144

17. W jaki sposób oszacować wynik finansowy za dany miesiąc? /147

18. Sposoby na racjonalizację wydatków związanych z opodatkowaniem /151

- 18.1. Wynagrodzenie za pełnienie funkcji członka zarządu /152
- 18.2. Delegacja /158
- 18.3. Umowa o dzieło /160
- 18.4. Umowa zlecenie /164
- 18.5. Wynajem sprzętu /165
- 18.6. Faktura do własnej spółki /168
- 18.7. Faktura wystawiana przez członka zarządu /168
- 18.8. Faktura wystawiana przez wspólnika /169
- 18.9. Licencja /170
- 18.10. Wypłata dla wspólnika za wykonywanie pracy /171
- 18.11. Ukryta dywidenda /171

19. Podatek VAT /173

- 19.1. Czy spółka zawsze musi być VAT-owcem? /173
- 19.2. Kiedy trzeba zgłosić się do VAT? /174
- 19.3. Lista działalności podlegającym obowiązkowo podatkowi VAT: /174
- 19.4. Kiedy przysługuje zwolnienie z VAT? /175
- 19.5. Czy można dostać NIP do rozliczeń UE bez zgłaszania się do VAT? /175
- 19.6. Jak wygląda procedura zgłaszania się do VAT? /176

20. Kasa fiskalna /177

- 20.1. Kiedy możliwe jest zwolnienie z obowiązku posiadania kasy fiskalnej? /177
- 20.2. Kto jest zobowiązany posiadać kasę fiskalną? /178
- 20.3. Jaka jest procedura rejestracji kasy fiskalnej? /178
- 20.4. Jak na co dzień korzystać z kasy fiskalnej? /179
- 20.5. Jak uzyskać zwrot za kasę fiskalną z urzędu skarbowego? /180
- 20.6. Jak mam ewidencjonować przychody, w przypadku gdy jestem zwolniony z kasy fiskalnej? /181
- 20.7. Jakie zmiany wprowadza Nowy Ład? /181

21. Podatek PCC w spółce /183

- 21.1. Sprawy dotyczące kapitału zakładowego /183

21.2. Sprzedaż/zakup udziałów /184

21.3. Pożyczka /184

22. Sprzedaż/zakup spółki /185

22.1. Jak wycenić udziały? /185

22.2. Jak rozliczyć się z urzędem skarbowym? /186

22.3. Komu mogę sprzedać udziały? /187

22.4. Jak wygląda procedura sprzedaży udziałów? /187

23. Dokapitalizowanie spółki /189

23.1. Umowa pożyczki /189

23.2. Opłacanie FV z prywatnej gotówki /190

23.3. Podniesienie kapitału /190

24. Likwidacja spółki /193

24.1. Przyczyny rozwiązania spółki /193

24.2. Otwarcie likwidacji /195

24.3. Zamknięcie likwidacji /200

25. Zawieszenie działalności spółki /203

25.1. Zawieszenie spółki prawa handlowego /203

25.2. ZUS a zawieszenie spółki prawa handlowego /204

25.3. Podatek VAT a zawieszenie spółki prawa handlowego /205

25.4. Podatek PIT i CIT /205

25.5. Wznowienie działalności /206

26. Wniosek o upadłość /207

27. Jak z działalności gospodarczej zrobić spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością /209

27.1. Otworzenie spółki, zamknięcie działalności /209

27.2. Sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa (ZPC) /210

27.3. Przekształcenie /210

28. Najczęściej zadawane pytania /213

28.1. W jaki sposób zapewnię sobie ubezpieczenie zdrowotne? /213

- 28.2. Czy mogę założyć spółkę z żoną/mężem /215
- 28.3. W jaki sposób chronić majątek, jeżeli zarząd i wspólnicy to osoby z rodziny /215
- 28.4. Kiedy opłaca się przejść na spółkę z o.o. /217
- 28.5. W jaki sposób spółka pomoże mi lepiej kontrolować przepływy finansowe /217
- 28.6. Czy spółka może działać bez pracowników /219
- 28.7. O co chodzi z tym Rejestrem Beneficjentów Rzeczywistych /219
- 28.8. Czy lepiej się przekształcić, czy założyć nową spółkę? /222
- 28.9. Z jakimi kontrolami muszę się liczyć, prowadząc spółkę z o.o. /222
- 28.10. Czy spółka musi być VAT-owcem? /224
- 28.11. Czy firmę z kapitałem 5000 zł ktoś traktuje poważnie? /224
- 28.12. Jak mogę wyciągać pieniądze ze spółki bez podwójnego opodatkowania? /224
- 28.13. Dlaczego księgowość jest taka droga? /225
- 28.14. Na co zwrócić uwagę, wybierając usługi księgowe? /225
- 28.15. Czy pełna księgowość prowadzona samodzielnie to dobry pomysł? /226

29. Spółka komandytowa – podstawowe informacje /229

30. Podsumowanie /235

31. ZAŁĄCZNIKI /236

- 31.1. Check lista – zakładanie spółki przez internet /236
- 31.2. Check lista – zakładanie spółki drogą klasyczną /237
- 31.3. Uchwała wspólników o wynagrodzeniu dla zarządu – wzór /238
- 31.4. Uchwała wspólników zatwierdzająca sprawozdanie finansowe – wzór /240
- 31.5. Artykuł 43 ustawy o VAT /243

Wstęp

Rok 2022 był jednym z najbardziej niespotykanych okresów w mojej pracy zawodowej. Nie pamiętam innego, w którym przepisy zmieniałyby się tak często i były tak niejednoznaczne. Mimo tego nadal w Polsce otwiera się więcej firm niż zamyka, choć wraz z Nowym Ładem, pandemią, zarwanymi łańcuchami dostaw, inflacją oraz wojną tuż za naszą granicą do codzienności przedsiębiorców wkradła się wszechobecna niepewność. Właśnie ona jest jednym z głównych powodów, przez które spółka z o.o. jako forma prowadzenia działalności gospodarczej ciągle zyskuje na popularności. Pewnie dlatego rok 2022 przyniósł rekordową sprzedaż poradnika, który właśnie czytasz.

Spółka z o.o. daje ogrom korzyści, ma też swoje wady. Jednak mimo wszystko w bardzo wyraźny sposób ogranicza ryzyko biznesowe a tego właśnie dziś szukają właściciele firm. Nasze porady i konsultacje, których udzielamy firmom, wskazują, że z ekonomicznego punktu widzenia spółka z o.o. w niektórych przypadkach jest nawet mniej korzystna od jednoosobowej działalności gospodarczej lub porównywalna. Ale spółka z o.o. ma wciąż najważniejszą przewagę: pozwala na oddzielenie majątku prywatnego i firmowego. Co w praktyce oznacza, że w razie problemów finansowych w firmie, nasz majątek prywatny jest bezpieczny.

Na pewno czasy nie są spokojne. Na pewno nie jest to moment, w którym przedsiębiorcy chętnie inwestują i podejmują ryzyko biznesowe. Mimo wszystko wielu z nas ciągle robi swoje. Staramy się pomimo trudnej sytuacji codziennie wstawać z łóżka i pracować. Robić to, co umiemy najlepiej.

Rok temu, kiedy tworzyłam aktualizację tego poradnika – napisałam, że było to jedno z najtrudniejszych wyzwań w moim życiu. Od tamtej pory minął rok – moja głowa i psychika nieco już przywykła do stałego poziomu niepewności i ciągłych nie wiadomych. Jednak, tak samo jak rok temu, mam obowiązek powiedzieć Ci, że w stosunku do wielu przepisów Nowego Ładu nie ma jeszcze jasnych wytycznych. A wraz z rokiem 2023 w życie wchodzi kolejne. Zatem za każdym razem, kiedy podejmujesz decyzję o jakichkolwiek zmianach czy optymalizacjach, sprawdź, czy wszystko o czym piszemy w tym poradniku, jest nadal aktualne. Może okazać się, że w międzyczasie nasz rząd wprowadził jakąś zmianę przepisów lub pojawiła się ich nowa interpretacja. Niestety takie mamy czasy, że mimo iż staramy się być na bieżąco, wiedza na temat przepisów dezaktualizuje się niezwykle szybko.

Ten poradnik zawiera wszystkie najnowsze przepisy dotyczące prowadzenia działalności w formie spółki z o.o. ale też jest kompendium szerokiej wiedzy na jej temat. Mam nadzieję, że pokaże Ci, jak działa spółka z o.o. oraz z czym musisz się liczyć, decydując się na jej prowadzenie.

1. Dlaczego spółka z o.o. może być rozwiązaniem dla mnie?

Wostatnim czasie wiele zmian w prawie, ewidencjonowaniu podatków, czy sposobach kontrolowania przedsiębiorców raz po raz doprowadzają do tego, że działalność gospodarcza sprawia trudności właścicielom firm. Coraz częściej poszukują oni rozwiązań, które będą dla nich bezpieczniejsze i efektywniejsze finansowo. Projektowanie optymalizacji podatkowych w firmach jest zakazane i może być karane, mimo że nie jest karane racjonalizowanie wydatków na budżet państwa. Jednym z coraz bardziej dostępnych i rozumianych sposobów na efektywniejsze, bezpieczniejsze i opłacalne podatkowo rozwiązanie jest prowadzenie swojego biznesu pod spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (sp. z o.o.). Spółka z o.o. jest jedną z kilku dostępnych form prawnych opisanych w kodeksie spółek handlowych. Spółka z o.o. jest tylko lub aż osobowością prawną.

Kiedyś na jednym ze szkoleń usłyszałam, że lepiej mieć spółkę niż prowadzić biznes pod własnym nazwiskiem. Zapytałam: – Dlaczego? – Ponieważ Ciebie można „wpakować” do więzienia, a spróbuj „wpakować” spółkę z o.o. Spółkę zakładają wspólnicy w celach biznesowych, a finalnie w celu osiągnięcia korzyści gospodarczych. Korzyści gospodarcze oczywiście

w większości przypadków oznaczają korzyści finansowe, jednak nie zawsze o to chodzi wspólnikom. Spółka pozwala na działanie pod „obcą” osobowością prawną, dzięki czemu ogranicza odpowiedzialność wspólników i zarządu.

2. Dlaczego spółka z o.o. jest lepsza od jednoosobowej działalności gospodarczej?

Spółka z o.o., pomimo tego że jej popularność rośnie, ciągle sprawia przedsiębiorcom wiele problemów w zrozumieniu jej pozytywnych aspektów działania. Oczywiście nie jest tak, że spółka z o.o. jest jedynym słusznym rozwiązaniem i dla każdego. Z mojego doświadczenia jednak wynika, że w ogromnej większości firm prowadzonych pod jednoosobową działalnością gospodarczą zmiana na spółkę z o.o. wprowadza wiele pozytywnów. Jednak aby zachować obiektywizm, poniżej przedstawię zarówno główne wady, jak i zalety prowadzenia spółki z o.o.

2.1. Ograniczona odpowiedzialność

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oznacza dokładnie tylko tyle, że odpowiedzialność jest ograniczona. Skrót ten nie oznacza „spółka bez odpowiedzialności”. W mojej ocenie posiadanie spółki jest korzystne w porównaniu do jednoosobowej działalności gospodarczej. W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej – odpowiedzialność zawsze jest pełna. Jedyne ograniczenie, jakie można wprowadzić, to ograniczenie związane

z ubezpieczeniem OC. Jednak sama forma prawna nie chroni interesów ani firmy, ani prywatnych. W przypadku spółki z o.o. odpowiedzialność jest ograniczona. W dalszych rozdziałach szczegółowo opiszę, jaką odpowiedzialność mają wspólnicy oraz członkowie zarządu, w których momentach odpowiadają i jakie są mechanizmy chroniące ich prywatny majątek.

2.2. Nieskończona liczba firm

Jednoosobowa działalność gospodarcza, jak sama nazwa wskazuje, jest przypisana do konkretnej osoby. Powoduje to, że w jednym czasie można posiadać tylko jedną działalność gospodarczą. Tym samym, jeżeli mamy wiele marek lub pracujemy w różnych zespołach, nie powoduje to rozdzielności naszych biznesów.

W mojej ocenie najgorsza sytuacja występuje, gdy mamy do czynienia z działalnością operacyjną, dodać przecinek biznesową i np. inwestycjami w nieruchomości. Potknięcie w którymkolwiek z aspektów prawie zawsze wiąże się z ogromną stratą dla tej drugiej odnogi działalności. I właśnie w tym jest przewaga spółki z o.o. Możemy posiadać ich nieskończenie wiele. Pozwala to na oddzielenie każdego biznesu, na zakładanie spółek w dowolnych konfiguracjach osobowych. Ale co najważniejsze – umożliwia oddzielenie biznesów ryzykownych od tych inwestycyjnych. Dzięki temu potknięcie w jednym aspekcie nie ma bezpośredniego wpływu na płynność finansową pozostałych.

PRZYKŁAD 1

Pan Adam prowadzi kilka inwestycji deweloperskich. Przy każdej z nich współpracuje z innymi osobami – inwestorami. Pan Adam świetnie zdaje sobie sprawę,

że inwestycje deweloperskie są obarczone sporym ryzykiem biznesowym. Jednak ma odczucie, że jest mistrzem w tej dziedzinie i wszystkie inwestycje prowadzi pod jedną spółką. Niestety, po jakimś czasie jedna z inwestycji przynosi straty. Ostatecznie do spółki przychodzi komornik. W takiej sytuacji zagrożony jest cały majątek spółki, a tym samym – pozostałe inwestycje. Ostatecznie jedna nieudana inwestycja prowadzi do klęski kilku pozostałych.

PRZYKŁAD 2

Pan Adam prowadzi kilka inwestycji deweloperskich. Przy każdej z nich współpracuje z innymi osobami – inwestorami. Pan Adam świetnie zdaje sobie sprawę, że inwestycje deweloperskie są obarczone sporym ryzykiem biznesowym. W tej sytuacji postanawia każdą inwestycję prowadzić pod osobną spółką. Po jakimś czasie jedna z nich okazuje się być nierentowną. Wraz z inwestorami zgłaszają upadłość tej spółki. Jednocześnie nie ma to wpływu na pozostałe inwestycje.

2.3. Spadki / sukcesja

Działalność gospodarcza to firma prowadzona przez osobę fizyczną. Oznacza to, że firma jest przyczepiona do NIP-u, który z kolei jest przyczepiony do osoby. Tym samym taka firma jest niezwykle trudno sprzedawalna. Najgorsze są sytuacje, kiedy przedsiębiorca chce przekazać firmę swoim dzieciom. O ile jest już możliwe ustanowienie sukcesora (czyli procesu przechodzenia firmy z właściciela na kolejnych właścicieli, np. z ojca na syna) za życia, o tyle prawdziwe dramaty zaczynają

się, gdy przedsiębiorca nagle umiera. Firma przestaje istnieć razem z nim, a np. kary umowne za niezrealizowane zobowiązania wchodzi w skład masy spadkowej. Niestety miałam dwukrotnie okazję obserwować to, co dzieje się z rodziną w takiej sytuacji. Po raz pierwszy gdy właściciel firmy produkcyjnej, zatrudniający około 50 osób, zmarł nagle na zawał. Firma była źródłem utrzymania dla całej rodziny. Niestety, właściciel nie wskazał sukcesora. Rodzina z dnia na dzień została bez źródła dochodu. A co więcej – z długami. Gdyby to była spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, mogłaby nadal działać, ponieważ udziały w spółce byłyby dziedziczone przez spadkobierców. Umowy mogłyby być dokończone, a pracownicy utrzymaliby swoje stanowiska pracy.

2.4. Elastyczność (sprzedaż udziałów)

Działalność gospodarcza jest przypisana konkretnej osobie, tym samym przyłączenie do niej nowych osób jest niemożliwe, a sprzedaż firmy bywa dość skomplikowanym procesem. Działalności gospodarcze można połączyć w tzw. spółki osobowe – np. spółka cywilna lub spółka jawna. Jednak ich zdecydowaną wadą jest fakt, że wspólnicy odpowiadają własnym majątkiem za zobowiązania spółki. W spółce z o.o. właścicielami udziałów są wspólnicy. Same udziały natomiast są towarem handlowym, co oznacza, że można przekazywać udziały innym osobom lub tworzyć nowe udziały dla nowych wspólników. Oczywiście należy mieć na uwadze, że musi się to odbywać zgodnie z umową spółki. Dzięki temu w dość prosty sposób można zmieniać skład osobowy wspólników w spółce z o.o. Dodatkowo sama konstrukcja spółki z o.o. pozwala na prowadzenie firmy przez więcej niż jedną osobę.

PRZYKŁAD 1

Spółkę założyło 3 wspólników. Adam ma 40% udziałów, Wojciech – 20% i Aneta – 40%. Po jakimś czasie okazało się, że Adam nie do końca utożsamia się z działalnością spółki, jest skupiony na innych sprawach i ostatecznie stwierdza, że nie chce już być udziałowcem. Poinformował o tym pozostałych wspólników. Dzięki zapisom w umowie spółki było oczywiste, że obecni wspólnicy mają prawo pierwokupu udziałów. W praktyce Aneta i Wojciech odkupili udziały od Adama. Sama transakcja została potwierdzona przez notariusza i zgłoszona do sądu. Jednocześnie nie spowodowało to zmian w działalności i funkcjonowaniu firmy.

PRZYKŁAD 2

Adam założył działalność gospodarczą. Jednak realnie współpracował z Anetą i Wojciechem. Z powodu optymalizacji kosztów powoływania spółki oraz niepewności co do powodzenia biznesu wszyscy zgodzili się na to, żeby zarejestrować firmę na Adama, a Aneta i Wojciech będą tzw. cichymi wspólnikami. W praktyce oznacza to, że nie widać ich działania w żadnych rejestrach. Po pewnym czasie Adamowi przestało podobać się prowadzenie tego biznesu i postanowił zakończyć działalność. W takim wypadku Aneta i Wojciech z uwagi na umowę ustną zawartą z Adamem, nie do końca też zgodną z prawem, przestają mieć prawo do prowadzenia tej firmy i nie mogą w żaden oficjalny sposób walczyć o swoje prawa. Dzieje się tak tylko dlatego, że ich tam po prostu oficjalnie nie było.

2.5. Więcej możliwości racjonalizacji wydatków na budżet Państwa

Działalność gospodarcza jest prostym tworem w sensie księgowym, co więcej – w jej przypadku prawie nigdy nie jest wymagana pełna księgowość. Rozliczenia w dużym uproszczeniu ograniczają się do podsumowania przychodów, kosztów oraz dochodu i naliczenia odpowiedniej stopy podatkowej.

W przypadku spółki z o.o. zawsze wymagana jest pełna księgowość. Co więcej, spółkę z o.o. należy traktować jako osobnego wirtualnego człowieka (w języku formalnym nazywa się to „osobowość prawna”). Tym samym np. stopę podatku liniowego z działalności gospodarczej (19%) bardzo często możemy ograniczyć do nawet 12%. Takie działanie nie jest możliwe w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej (wyjątek mogą stanowić sytuacje, w których rozliczamy się podatkiem ryczałtowym lub na karcie podatkowej).

Dzięki temu, że spółka jest osobnym tworem oraz prowadzi pełną księgowość w wielu miejscach, możemy racjonalizować koszty związane z obciążeniami ze strony budżetu państwa. Poświęcony jest temu osobny rozdział w dalszej części tego poradnika.

2.6. Pełna księgowość

W przypadku prowadzenia jakiegokolwiek firmy większość przedsiębiorców decyduje się na pracę z biurem rachunkowym lub księgowym. Rola przedsiębiorcy ogranicza się do tego, że zbiera dokumenty (głównie FV) księgowe i oddaje je do rozliczenia.

W przypadku prostej księgowości nie ma konieczności rozliczania rozrachunków (czyli porównania przychodów i kosztów

z wyciągiem bankowym). Za to w przypadku pełnej księgowości dokumenty księgowe powinny spinać się z realną gotówką. I to jest diametralna, zauważalna dla przedsiębiorcy różnica pomiędzy pełną a uproszczoną księgowością.

Natomiast jeżeli chodzi o praktyczną stronę prowadzenia ksiąg rachunkowych, to tzw. pełna księgowość odbywa się u księgowego.

Poza pilnowaniem wydatków przedsiębiorca raczej nie odczuwa większej różnicy. Oczywiście z uwagi na większą ilość pracy obsługa księgowa spółki z o.o. zwykle jest droższa. Ceny na rynku rozpoczynają się od ok. 700 zł netto miesięcznie. Jednak z doświadczenia wiem, że przy takiej cenie należy uważać na jakość usług bądź też na cennik usług dodatkowych. Wiele znanych mi przedsiębiorców wybrało tzw. tanią ofertę. Jednak z reguły szła za tym albo odpowiednio niższa jakość, albo usługa w tej cenie nie była kompleksowa. Przeciętna cena rynkowa za tzw. małą spółkę z o.o. (czyli 40–50 dokumentów) oscyluje w granicach 800–1000 zł netto miesięcznie. I to oczywiście jest znaczna różnica kwotowa pomiędzy prowadzeniem księgowości spółki i działalności gospodarczej. Tyle tylko, że czysto matematycznie zamieniamy opłatę do ZUS na zapłatę za obsługę księgową i prawdopodobnie dodatkowo zyskujemy jeszcze na racjonalizacjach obciążeń przez budżet państwa.

PRZYKŁAD 1

Pan Janek prowadzi działalność gospodarczą. Na początku zrobił mocne postanowienie, że będzie „pilnował pieniędzy”. A więc pieniądze firmowe będą na koncie firmowym, a prywatne – na prywatnym. Dopiero gdy firma osiągnie zysk to wypłaci sobie pieniądze na

konto prywatne. Po kilku miesiącach okazało się, że jeden z kontrahentów nie zapłacił w terminie, co przełożyło się w praktyce na opóźnienia w płatnościach pana Janka. Nie chciał mieć zaległości w tych kwestiach, więc zapłacił za faktury z konta prywatnego. Pozwolił sobie na pewne odstępstwo od zasady trzymania osobno funduszy i od tamtego momentu robił to częściej. Po dłuższym czasie pieniądze firmowe i prywatne zaczęły się mocno mieszać, co ostatecznie stało się dla pana Janka ogromną trudnością w prowadzeniu biznesu.

PRZYKŁAD 2

Pan Janek prowadzi firmę pod postacią spółki z o.o. W związku z tym pieniądze firmowe i prywatne są wyraźnie oddzielone i jest to wymóg formalny. Jeden z kontrahentów nie zapłacił faktury spółce, którą prowadzi pan Janek. W praktyce oznacza to, że spółka nie ma pieniędzy, aby opłacić swoje zobowiązania. Pan Janek chciałby uniknąć takiej sytuacji, więc z konta prywatnego przelewa pieniądze do spółki, a ta płaci z tego zobowiązania. Taki przelew podparty jest umową pożyczki, którą spółka zwróci, gdy otrzyma zaległe zobowiązania. Dzięki pełnej księgowości Pan Janek ma zachowaną ciągłość rozdzielności majątkowej ze spółką. I tutaj, z uwagi na charakter pełnej księgowości, jest ona przymusowa. A więc przedsiębiorca ma nad sobą przysłowiowy bat. Ostatecznie prowadzi to do przejrzystości finansowej biznesu.

2.7. Konieczność składania sprawozdań finansowych

Prowadząc jednoosobową działalność gospodarczą, jesteśmy zobowiązani do złożenia deklaracji PIT za dany rok do końca kwietnia roku kolejnego. Takie zeznanie podatkowe jest oświadczeniem przed urzędem skarbowym o naszych przychodach, kosztach oraz dochodach i zapłaconym podatku.

Podobne zeznanie musi złożyć spółka z o.o. Jak już wcześniej wspominałam, spółka z o.o. prowadzi pełną księgowość. Tym samym z zakończeniem każdego roku obrotowego wiąże się kilka obowiązków sprawozdawczych. Jednym z nich jest złożenie deklaracji podatkowej CIT do końca marca kolejnego roku, kolejnym jest sprawozdanie finansowe, które należy zatwierdzić w terminie do końca czerwca następnego roku, po czym złożyć w sądzie (KRS) najpóźniej w ciągu 14 dni od daty jego przyjęcia. Zarówno deklarację CIT jak i sprawozdanie finansowe przygotowuje biuro rachunkowe. Po stronie przedsiębiorcy jest napisanie sprawozdania z działań zarządu oraz uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania przez wspólników. W praktyce oba te dokumenty najczęściej przygotowują biura rachunkowe.

W 2021 i w 2022 roku z uwagi na pandemię te terminy zostały przesunięte. W kolejnych latach może mieć miejsce podobna sytuacja. Jednak realnie rzecz ujmując, są to dodatkowe działania obciążające przedsiębiorców, które nie występują w momencie prowadzenia działalności gospodarczej.

2.8. Umowa spółki oraz jej zmiany

Zakładając spółkę z o.o., wspólnicy podpisują umowę spółki. Dokument ten określa podstawowe prawa i obowiązki wspólników oraz członków zarządu. W wielu wypadkach scenariusze

w przypadku tzw. tragicznych wydarzeń (np. śmierć wspólnika). W sytuacji, gdy wspólnicy chcą zmienić swoje ustalenia, muszą podpisać zmianę umowy spółki. Taka zmiana najczęściej wymaga podpisania jej u notariusza, a następnie zgłoszenia zmian do sądu. Obecnie każda zmiana zgłaszana do sądu wiąże się z opłatą 350 zł. Warto dodać, że od lipca 2021 roku zgłaszanie zmian do sądu odbywa się jedynie internetowo. Sądy nie powinny już przyjmować dokumentów w wersji papierowej.

PRZYKŁAD 1

Wspólnicy spółki powołali do życia spółkę w 2019 roku. W umowie zostało wskazane miasto prowadzenia działalności – Warszawa. W 2020 roku firma przeniosła się z adresu na ul. Borówkowej na nowy adres przy ul. Polarnej, również w Warszawie. Z uwagi na fakt, że w umowie spółki podaje się tylko miejscowość, nie wymaga to zmiany umowy spółki. Należy jedynie powiadomić o zmianie adresu sąd i stosowne urzędy (skarbowy, ZUS i inne w razie potrzeby).

PRZYKŁAD 2

Wspólnicy założyli spółkę w 2018 roku z adresem w Warszawie. W 2020 roku podjęli decyzję o przeprowadzce do pobliskiego Grodziska Mazowieckiego. W takim wypadku należy zmienić umowę spółki, a następnie zgłosić zmiany do KRS i urzędów. Ponieważ zmiana adresu obejmuje również miejscowość, więc w praktyce ulega zmianie pierwotny zapis w umowie spółki.

2.9. Oddzielenie majątków

Działalność gospodarcza to prowadzenie firmy przez osobę fizyczną, co oznacza, że majątek firmowy jest jednocześnie prywatnym, a prywatny jednocześnie firmowym. W przypadku wspólności majątkowej majątek firmowy jest traktowany na równi z majątkiem całej wspólnoty małżeńskiej. Dzięki temu, że spółka z o.o. posiada swoją osobowość prawną, może budować osobny majątek. W mojej ocenie to ogromna zaleta spółki. Dzięki prowadzeniu swojej działalności biznesowej pod spółką z o.o. nie ryzykujesz swoim prywatnym majątkiem oraz nie łączysz tych majątków automatycznie. Co więcej, możesz posiadać nieskończoną ilość spółek z o.o., co powoduje, że możesz oddzielać od siebie wiele różnych inwestycji, czy też dzięki temu ograniczyć ryzyko.

2.10. Trudniejsze zarządzanie przepływem gotówki

Trochę już o tym wspominałam, jednak by doprecyzować, chcę przypomnieć, że prowadząc spółkę z o.o., prowadzisz dwa osobne portfele. Jeden to Twój prywatny portfel, a drugi to portfel spółki. Dla niektórych niestety, a dla innych na szczęście, bez powodu nie można przekładać pieniędzy z jednego portfela do drugiego. Jeżeli chcesz użyć pieniędzy spółki na wydatki prywatne, w pierwszej kolejności musisz mieć podstawę do tego, aby spółka przelała na Twoje prywatne konto określoną kwotę. Może to być np. umowa o dzieło, wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji członka zarządu, opłata za najem nieruchomości czy inne. Jednak spółka nie może przelewać pieniędzy na Twoje konto, nie mając do tego podstawy. Tak samo jest z każdym innym wydatkiem. Jeżeli chcemy wydać pieniądze spółki, musimy mieć do tego podstawę, chociażby FV.